

2006 m. kovo 15 d., trečiadienis

P6_TA(2006)0087

4-asis pasaulinis vandens forumas Mechike (2006 m. kovo 16-22 d.)

Europos Parlamento rezoliucija dėl Ketvirtojo Mechike vykiančio pasaulinio vandens forumo

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Ketvirtąjį 2006 m. kovo 16–22 d. Mechike vykiantį pasaulinį vandens forumą,
 - atsižvelgdamas į galutines trijų pirmųjų pasaulinių vandens forumų, įvykusių atitinkamai Marakeše (1997 m.), Hagoje (2000 m.) ir Kiote (2003 m.), deklaracijas,
 - atsižvelgdamas į JT tūkstantmečio vystymosi tikslus (TVT) ir 2005 m. paskelbtą JT Tūkstantmečio projekto vandens ir sanitarijos darbo grupės galutinę ataskaitą pavadinimu „Sveikata, orumas ir vystymasis: ko tam reikia“,
 - atsižvelgdamas į JT pasaulinę vandens išteklių padėties antrąją ataskaitą pavadinimu „Vanduo — bendra atsakomybė“,
 - atsižvelgdamas į 2003 m. Eviane įvykusiame Didžiojo aštuoneto (G8) pasaulio viršūnių susitikime priimtą Vandens išteklių veiksmų planą, kuris buvo patvirtintas 2005 m. liepos 7 d. Glenyglese (Gleneagles) G8 susitikimo deklaracijoje,
 - atsižvelgdamas į ES Vandens iniciatyvą, pradėtą 2002 m. Johanesburgo pasaulio viršūnių susitikime dėl tvaraus vystymosi (PVSTV),
 - atsižvelgdamas į AKR ir ES vandens infrastruktūros priemonę, pradėtą 2004 m.,
 - atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 4 d. savo rezoliuciją dėl vandens valdymo besivystančiose šalyse ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2004 m. kovo 11 d. savo rezoliuciją dėl vidaus rinkos strategijos ir 2003–2006 m. prioritetų ⁽²⁾, kurios 5 punkte teigiama: „kadangi vanduo yra bendras visos žmonijos išteklius, vandens išteklių valdymas neturėtų būti reglamentuojamas vidaus rinkos taisyklėmis“,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi pusė pasaulio gyventojų kenčia nuo prastų sanitarinių sąlygų ir geriamojo vandens trūkumo ir akivaizdu, kad artėja pasaulio vandens krizė, kelianti grėsmę ne tik tvariam vystymuisi, bet ir taikai bei saugumui; kadangi milijonai moterų ir vaikų pernellyg kenčia nuo nepakankamos galimybės gauti geriamojo vandens ir turi prastas sanitarines sąlygas,
- B. kadangi vienas iš pagrindinių TVT tikslų yra iki 2015 m. perpus sumažinti gyventojų, neturinčių tvarios galimybės gauti saugaus geriamojo vandens ir turėti pagrindines sanitarines sąlygas, skaičių,
- C. kadangi pagrindinė Ketvirtojo pasaulinio vandens forumo tema yra pasaulinio masto problemos sprendimas vietos masto priemonėmis; kadangi vandens paskirstymas yra labai netolygus, tuo tarpu kai vandens tiekimas turėtų būti universali viešoji paslauga, kuri būtų planuojama ir valdoma vietos mastu, nes toks mastas yra tam tinkamiausias; kadangi tokioms vietos masto viešosioms paslaugoms teikti gali būti išvystytas novatoriškas ir demokratiškas vietos masto valdymas; kadangi vandens ir jo kokybės kontrolė yra gyvybiškai svarbi tvaraus skurdžiausios pasaulio gyventojų dalies vystymosi požiūriu,
- D. kadangi žmogui gyvybiškai būtina vandens kokybė yra viena iš svarbiausių besivystančių šalių mirtinumo priežasčių, kasmet sąlygojanti milijonų žmonių, kurių pusė — vaikai, mirtis; kadangi daugiau kaip milijardas žmonių neturi galimybės gauti geriamojo vandens, o du su puse milijardo — turėti sanitarines sąlygas,

⁽¹⁾ OL C 76 E, 2004 3 25, p. 430.

⁽²⁾ OL C 102 E, 2004 4 28, p. 857.

2006 m. kovo 15 d., trečiadienis

- E. kadangi Europos Sąjunga ir jos valstybės narės kasmet skiria besivystančioms šalims 1,4 mlrd. euro vandens ir sanitarijos srityje, todėl ES yra didžiausios šios srities paramos teikėja pasaulyje,
- F. kadangi pirmiau minėta AKR ir ES vandens infrastruktūros priemonė, atsižvelgiant į TVT ir PVSTV užsibrėžtus tikslus, siekiama plėsti tvarų vandens tiekimą, gerinti sanitarijos infrastruktūrą, tobulinti vandens išteklių valdymą ir integruoto vandens išteklių valdymo praktiką AKR šalyse padedant joms išspręsti finansavimo trūkumo problemą,
1. pareiškia, kad vanduo yra bendras žmonijos turtas, todėl galimybė gauti vandens yra viena iš pagrindinių žmogaus teisių; ragina imtis visų reikiamų priemonių siekiant užtikrinti, kad iki 2015 m. skurdžiausi pasaulio gyventojai turėtų galimybę gauti vandens;
 2. ragina Komisiją Ketvirtajame pasauliniame vandens forume atstovauti Europos Sąjungai siekiant, kad galutinėje ministrų deklaracijoje būtų pripažinta, jog galimybė gauti vandens yra viena iš pagrindinių žmogaus teisių; šiame kontekste ragina Europos Sąjungą ir jos valstybes nares pasiūlyti Jungtinių tautų kontekste parengti su vandeniu ir vandens išteklių valdymu susijusią tarptautinę sutartį, kurioje būtų pripažinta galimybė gauti vandens teisę;
 3. apgailestauja dėl to, kad Pasaulinio vandens forumo veikla buvo menkai susijusi su Jungtinių Tautų darbu; primena, kad yra 21 tarptautinė organizacija, sprendžianti įvairaus pobūdžio su vandeniu susijusias problemas, todėl ragina įsteigti Vandens klausimų koordinavimo agentūrą, kuri būtų tiesiogiai pavaldi Jungtinėms Tautoms;
 4. pabrėžia, kad Vandens klausimų koordinavimo agentūros veikla turėtų apimti ne tik vandens išteklių valdymą, bet ir visuomenės sveikatos bei aplinkos apsaugą, ir kad jai būtų patikėta rengti strategijas, kuriomis siekiama tokios ekonomikos ir žemės ūkio raidos, kuri padėtų palaikyti arba atkurti aukštus vandens kokybės standartus;
 5. pabrėžia, kad vandens išteklių turi būti valdomi vadovaujantis dalyvavimu grindžiamu integruotu požiūriu, kuris susietų vartotojus ir sprendimų priėmėjus demokratiškai kuriant vandens politiką vietos mastu;
 6. ragina į visas vandens tiekimo ir sanitarijos programas įtraukti specialius veiksmus, kuriais būtų atsižvelgiama į lyčių nelygybės klausimą ir užtikrinamas vienodas iš šių programų gautos naudos ir jų teikiamų galimybių paskirstymas bei sustiprinamas moterų vaidmuo tiekiant, valdant ir prižiūrint vandens išteklius;
 7. džiaugiasi tuo, kad pirmiau minėtai AKR ir ES vandens infrastruktūrai sukurti buvo skirta 500 mln. euro iš 9-ojo Europos vystimosi fondo (EVF) ir taip buvo papildyta anksčiau iš to paties EVF vandens tiekimui ir sanitarijai skirta 475 mln. euro dydžio suma; ragina, kad atitinkamai lėšų vandens tiekimui ir sanitarijai būtų skirta ir iš 10-ojo EVF; tikisi, kad tarptautinės organizacijos savo veiklos planuose suteiks daugiau svarbos vandeniui ir kad atleidimas nuo skolų turės teigiamą poveikį investavimui į vandenį;
 8. atkreipia dėmesį į pirmiau minėtas JT Tūkstantmečio projekto vandens ir sanitarijos darbo grupės išvadas ir joms pritaria; remiantis šiomis išvadomis, pagrindinių TVT nepavyks pasiekti, jei nebus įgyvendintos šios sąlygos:
 - mažiausiai išsivysčiusių šalių vystimuisi bus skiriama didesnė parama ir labiausiai koncentruojamasi į jas,
 - mažas ir vidutines pajamas turinčioms besivystančioms šalims skirtos lėšos bus paskiriamos skurdžiausios šalims,

2006 m. kovo 15 d., trečiadienis

- visi svarbūs veikėjai labiau įsitrauks kuriant tikrą atsakomybę už iniciatyvas, susijusias su vandens tiekimu ir sanitarija, ir susitelks į bendruomenės mobilizavimą;
9. ragina skatinti Europos Sąjungos vietos valdžios institucijas už vandens tiekimo ir sanitarijos paslaugas vartotojų sumokėtų mokesčių dalį skirti decentralizuoto bendradarbiavimo priemonėms finansuoti; ragina Europos Sąjungą skirti reikiamas lėšas tokioms priemonėms remti ir palaikyti, ypač atsižvelgiant į duomenų koordinavimą ir rezultatų panaudojimą bei platinimą;
10. ragina Komisiją ir Tarybą pripažinti svarbų vietos valdžios institucijų vaidmenį saugant ir valdant vandens išteklius ir apgailestauja dėl to, kad, rengiant Europos finansavimo programas, nėra pakankamai išnaudojami vietos valdžios institucijų gebėjimai, patirtis ir ištekliai, nors ES vietos valdžios institucijos dėl savo techninės kompetencijos, išmanymo ir patirties galėtų puikiai padėti besivystančių šalių vietos bendruomenėms;
11. pabrėžia, kad priemonės, kuriomis būtų siekiama pagerinti vandens tiekimą ir sanitarijos sąlygas, neturėtų būti priimanamos atskirai, o turėtų sudaryti nuoseklios daug sričių apimančios vystymosi strategijos, į kurią būtų įtraukiamos ir kitos politikos sritys, pvz., sveikatos apsauga ir švietimas, infrastruktūra, gebėjimų ugdymas ir tinkamas valdymas bei tvaraus vystymosi strategijos, dalį;
12. pabrėžia, kad svarbu anksti užkirsti kelią su vandeniu susijusiems regioniniams konfliktams, ypač regionuose, kuriuose skirtingos šalys naudoja tuo pačiu vandens baseinu; atsižvelgdamas į tai, ragina ES ir tarptautinio masto veikėjus toliau tobulinti regioninės vandens politikos koordinavimą ir skatinti steigti regionines vandens išteklių valdymo institucijas;
13. pabrėždamas dėl klimato kaitos padidėjusių vandens stygiaus pavojų; primindamas, kad dykumėjimas, tirpstantys ledynai, žemesnis vandeningojo horizonto lygis ir kylantis sūrus vanduo kelia pavojų daugelio pasaulio dalių vandens ištekliams; ragina ES ir jos valstybes nares bei tarptautinę bendruomenę imtis kovos su klimato kaita priemonių, leidžiančių sustabdyti šiuos neigiamus reiškinius;
14. ragina bendrai valdyti aplinkos ir prevencijos politiką, kad būtų galima sukurti tikrai bendrą vandens išteklių valdymo politiką ir ją įtraukti į bet kokio pobūdžio ES užsienio politiką, grindžiama pagrindų direktyvos dėl vandens tiekimo nuostatomis, kuria būtų siekiama vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu išsaugoti vandens išteklių kokybę; mano, kad visą finansavimą su tuo susijusiems bendradarbiavimo projektams ir dvišalėms priemonėms ES turi teikti laikydamasi bendrojo ES aplinkos apsaugos teisės požiūrio;
15. džiaugiasi ir palaiko Europos ir tarptautinių pilietinės visuomenės organizacijų darbą siekiant spręsti problemas, susijusias su galimybe gauti vandens, ypač skurdžiausiems gyventojams; rekomenduoja Ketvirtojo pasaulinio vandens forumo dalyviams forumo metu pasidomėti pilietinės visuomenės organizacijų rengiamais susitikimais ir gerai apsvarstyti šių organizacijų teikiamus pasiūlymus;
16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, AKR ir ES ministrų tarybai, JT Generaliniam Sekretoriui ir Pasaulinio vandens susitarimo komitetų generaliniam sekretoriatui.
-